

KÆLLINGBJERG
& PORTLANDMOSEN VII
KÆLLINGBJERG
& PORTLANDMOSEN VII

Keld Jensen

Nr. 48, november 2025

No. 48, November 2025

Kællingbjerg & Portlandmosen VII

Portlandmosen med dets fem kilometer lange tørvegrave fyldt med vand er resultatet af den produktion af tørv, som cementfabrik Aalborg Portland Cement brugte i ovnene i perioden under de to verdenskrige. Portlandmosen grænser mod øst op til Kællingbjerg Kling.

I dag forsøger nye ejere ved et stort naturgenopretningsprojekt at føre mosen tilbage til sin oprindelige tilstand som højmose. Overalt fjernes trævegetation i hele området, og samtidigt fjernes de gamle afvandingsgrøfter, der oprindeligt drænedes området.

Som teenager oplevede jeg Portlandmosen som et ufremkommeligt og lidt farligt sted af færdes. Det var et sted med vandhuller og grøfter, der havde den sortbrune farve, som indikerede, at det var med livet som indsats, hvis vi røg i. Det var også et farligt sted, fordi vi vist nok slet ikke havde lov til at færdes der for ejerne.

Herinde på Portlandmosen kan vi virkelig se de stillestående, mørke vande, der virker bundløse, og som vi skal holde os langt væk fra. Mellem gravene løber det sorte vand i små vandløb, der ofte er fuldstændigt skjult af den omgivende vegetation af store bregner.

Dette er et område, hvor både hugormene og snogene kan iagttages, hvis vi har den nødvendige tålmodighed og har lært at få øje på dem. I forårets første varme solstråler er det lettere at få øje på disse vekselvarmedyr, fordi de vælger at ligge sig til rette i solstrålerne på stier og bare pletter i vegetationen. Forårskulden gør, at de fortsat ikke er adrætte nok til at forsvinde lydløst i tide, når de bliver forstyrret.

Her ude på Portlandmosen kan vi også opleve fornemmelsen af den gyngende museundergrund. Kun et fint netværk af rødder sikrer, at vi ikke synker ned i det dybe dynd.

Kællingbjerg & Portlandmosen VII

The Portlandmosen with its five-kilometre peat banks with water is the result of the production of peat, which Aalborg Portland Cement used in the furnaces during the period of the two world wars. The Portlandmosen borders Kællingbjerg Cliff to the east.

Today, the new owners have started a large restoration project to bring the area back to its original state as a bog. Throughout the area the trees are cut down, and simultaneously the old drainage ditches that original drained the area are removed.

As a teenager, I experienced the Portlandmosen as an impassable and slightly dangerous place to visit. It was a place with ponds and ditches that had this blackish colour, which indicated that it was at the risk of our life, if we fall into the water. It was also a dangerous place, because it was uncertain we have the permission from the owners to stay in the area.

On the Portlandmosen we can really see the stagnant, dark waters that appears bottomless, and which we should keep away from. Between the peat banks the black and brown water runs in small streams that are often completely hidden by the surrounding vegetation of large ferns.

This is an area where both vipers and snakes can be observed if we have the necessary patience and have learned to spot them. In the first warm rays of sunshine in the spring, it is easier to spot these poikilothermic animals because they choose to crouch in the sunbeams on the paths and bare places of vegetation. The cold weather in the spring causes they are still not agile enough to disappear silently in time, when they are disturbed.

Out here on the Portlandmosen we can also experience the feel of the shaky ground of the bog. Only a fine network of roots ensures that we do not sink into the deep mud.

Portlandmosen, juli 2020

Portlandmosen, July 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Kællingbjerg, august 2020

Kællingbjerg, August 2020

Portlandmosen, august 2020

Portlandmosen, August 2020

Portlandmosen, januar 2021

Portlandmosen, January 2021

Portlandmosen, januar 2021

Portlandmosen, January 2021

Portlandmosen, januar 2021

Portlandmosen, January 2021

Portlandmosen, januar 2021

Portlandmosen, January 2021

KOLOFON

Ugens foto: Kællingbjerg & Portlandmosen VII
Af Keld Jensen

PDF Version 1
Oprindeligt publiceret november 2025

Alle billeder og tekst © 2025 Keld Jensen

COLOPHON

Photo of the week: Kællingbjerg & Portlandmosen VII
By Keld Jensen

PDF Version 1
Originally Published November 2025

All images and text © 2025 Keld Jensen